

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

**Základní škola Horní Bludovice 202,
okres Frýdek-Místek**

Horní Bludovice 202, okres Frýdek-Místek, PSČ 739 37

Identifikátor školy: 600133869

Zřizovatel: Obec Horní Bludovice, Horní Bludovice 434, PSČ 739 37

Školský úřad Frýdek-Místek, Komenského 447, PSČ 738 02

Termín konání inspekce: 2. – 5. listopadu 1999

Čj.	142 301/99-11083
Signatura	on2zt104

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Inspekce se zaměřila na posouzení kvality vzdělávání v českém jazyce, matematice a anglickém jazyce.

Český jazyk

Časová dotace předmětu v rozvrhu hodin odpovídá schválenému vzdělávacímu programu Základní škola. Učební osnovy jsou rozpracovány do podrobných tematických plánů učiva, které mají vzájemnou návaznost. Výukové cíle sledovaných hodin byly přiměřené věku žáků a aktuálnímu složení třídy.

Obě vyučující mají pedagogickou způsobilost, jedna má odbornou způsobilost pro 1. stupeň základní školy, druhá pro výuku ruského jazyka a dějepisu na vyšším stupni škol. V tomto případě se částečně projevuje nedostatečná teoretická znalost metodiky a krátká doba praxe paní učitelky na 1. stupni. Rezervy jsou především ve výběru metod a forem práce, využití pomůcek a motivace. Přístup k žákům, individuální práce s dětmi a věcná správnost výkladu učiva je na velmi dobré úrovni. Materiální podmínky pro výuku českého jazyka jsou velmi dobré, třídy jsou esteticky upravené a pracovní prostředí je podnětné. Výuka ve třídách se spojenými ročníky vyžaduje časté střídání činností a zařazování samostatné práce žáků. Zvláště ve třídě s 1. a 3. ročníkem bylo důsledně dbáno na dodržování psychohygienických zásad (pohyb ve třídě, správné držení těla při psaní atd.).

Organizace hospitovaných hodin byla promyšlená, umožňovala žákům pracovat individuálním tempem. Děti mají systém práce ve skupinách zažitý, pracují zodpovědně, vzájemně se respektují. Žákům s výukovými potížemi byla poskytována individuální pomoc. Časté střídání metod a forem práce zajišťovalo stálou pozornost žáků a vysokou efektivitu hodiny.

Ve třídě s 1. a 3. ročníkem byla uplatňována důsledná motivace každé činnosti. Žáci byli aktivizováni úlohami z praxe, motivačními hrami, soutěžemi, podíleli se na vyvozování a zobecňování nových poznatků. V obou třídách bylo využíváno pochval a povzbuzení pro posílení pozitivní motivace. Každá samostatná práce byla vyhodnocována.

Vzájemná komunikace mezi učitelkami a žáky je založena na vzájemné důvěře, v malých třídních kolektivech jsou reakce dětí bezprostřední. Vyučující poskytují žákům prostor pro vyjádření vlastního názoru a současně je vedou k respektování potřeb kolektivu. Děti projevují o učení zájem a velmi dobře s učitelkami spolupracují.

Plánování a příprava výuky jsou koncepční a promyšlené, jsou hodnoceny jako vynikající. Personální podmínky jsou dobré, materiální a psychohygienické velmi dobré. Organizace, formy a metody výuky jsou hodnoceny jako velmi dobré. Motivace a hodnocení se v obou hodinách značně lišilo, bylo hodnoceno jako dobré a jako vynikající. Interakce a komunikace byla posouzena jako velmi dobrá.

Výuka českého jazyka je hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Týdenní hodinové dotace tohoto předmětu odpovídají učebním plánům. Tematické plány učiva jsou zpracovány koncepčně a odpovídají učebním osnovám. Žáci 1. a 3. ročníku a 2. a 4. ročníku se učí ve spojených třídách, proto někdy dochází ke kombinaci dvou různých předmětů v jedné vyučovací hodině (např. 1. ročník má prvouku a 3. ročník současně matematiku). Děti jsou na systém kombinace samostatné a aktivní práce zvyklé, vzájemně se příliš neruší.

Matematiku v 1. ročníku učí ředitelka školy, která má požadovanou kvalifikaci. Ve 2., 3. a 4. ročníku učí učitelka s odbornou způsobilostí dějepis-ruský jazyk pro vyšší stupeň škol.

Škola má k dispozici dostatečné množství pomůcek, učebnic a metodického materiálu, které byly v hodinách účelně využívány. Prostorné učebny umožňují při malých počtech žáků (I. třída 14 žáků, II. třída 12 žáků) klidné přesuny dětí do pracovních skupin. Pracovní prostředí je velmi podnětné, vybavené řadou názorných pomůcek, nástěnnými přehledy, žákovskými pracemi a květinami. Nechybí zde ani relaxační koberec.

Struktura hospitovaných hodin odpovídala věku žáků i výukovým cílům. Střídání činností obou ročníků bylo rovnoměrné, obě učitelky dokázaly vnímat a reagovat na potřeby a dotazy žáků v obou skupinách.

V hodině matematiky v 1. ročníku byla důsledně každá činnost motivována, úkoly byly pro děti zajímavé, výborně se uplatňovaly prvky dramatické výchovy. V ostatních třídách byly motivačními prvky příklady z praxe, modelování geometrické situace, málo se využívalo přirozené zvědavosti a soutěživosti dětí. V průběhu všech hodin byla uplatňována zpětná vazba, samostatné činnosti byly vyhodnocovány, chyby opraveny.

Žáci byli povzbuzováni a chváleni. Grafická úprava písemností je na velmi dobré úrovni, sešity jsou pravidelně opravovány a kontrolovány.

Reakce žáků byly bezprostřední, spolupráce s učitelkami velmi dobrá. Žáci byli vedeni k souvislému ústnímu vyjadřování a k užívání správné odborné terminologie. Vyučující 2.-4. ročníku často volila příliš rychlé tempo při kladení otázek, pomalejší žáci nestačili reagovat.

Plánování odpovídá vzdělávacímu programu, příprava výuky je promyšlená, návaznost učiva a výběr učebnic jsou řešeny koncepčně. Tato oblast je hodnocena jako velmi dobrá. Podmínky z hlediska materiálního jsou hodnoceny jako vynikající, z hlediska personálního jako dobré. Organizace, formy a metody výuky byly účelné a efektivní, celkově jsou hodnoceny jako velmi dobré. Motivace a hodnocení byly uplatňovány, jsou posouzeny jako velmi dobré. Stejně tak interakce a komunikace měla velmi dobrou úroveň.

Celkově jsou hodiny matematiky hodnoceny jako velmi dobré.

Anglický jazyk

Žáci 4. ročníku se učí anglickému jazyku s tříhodinovou týdenní dotací. Ředitelka školy, která angličtinu vyučuje, má potřebnou kvalifikaci a absolvovala jazykový a metodický kurz pro učitele angličtiny. Návaznost učiva v 5. ročníku a výběr učebnic jsou pravidelně konzultovány se Základní školou v Havířově, kam děti odcházejí. Škola je dobře vybavena učebními pomůckami a metodickými materiály, které byly v hospitované hodině funkčně uplatněny. Formy a metody práce byly voleny tak, aby se na činnostech a prezentaci dialogů všichni žáci maximálně podíleli. Témata rozhovorů byla žákům blízká, vycházela z běžného společenského styku. Při procvičování a upevňování nové slovní zásoby byl využit názor, memorování i nácvik správné výslovnosti. Hodina byla vedena převážně v angličtině, děti dobře reagovaly a spolupracovaly.

Výuka anglického jazyka je hodnocena jako vynikající.

Hodnocení kvality vzdělávání

Celkově lze hodnotit kvalitu vzdělávání ve sledovaných předmětech jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka školy předložila písemně zpracovanou koncepci rozvoje školy na léta 1996-2001. Koncepční záměry vycházejí z analýzy výsledků výchovně vzdělávací činnosti, z materiálně technických podmínek školy a z podmínek prostředí, ve kterém se škola nachází. Celoroční plán práce stanovuje priority v oblasti vzdělávací, výchovné, v rozvoji zájmové činnosti a v oblasti spolupráce s mateřskou školou, školní družinou, spádovou školou, rodiči a obcí. Stanovené cíle jsou věcné a reálné. Na vytváření plánu práce se podílí pedagogičtí pracovníci základní i mateřské školy a vychovatelka školní družiny. Zejména při plánování projektového vyučování je vzájemná spolupráce nezbytná. Roční plán je rozpracován do měsíčních úkolů, které mají všichni pracovníci k dispozici. Aktuální upřesnění plánu a pokyny jsou předávány v každodenním osobním styku.

Škola vykazuje dva integrované zdravotně postižené žáky, kterým je věnována individuální péče dle pokynů pedagogicko-psychologické poradny. Obě učitelky jsou pro tuto činnost proškoleny.

System plánování je ucelený, vychází z potřeb, podmínek a možností školy. Tato oblast řízení je hodnocena jako vynikající.

Organizování

Ředitelka školy vykonává tuto funkci řadu let. Od 1. 10. 1993 byla rovněž pověřena řízením mateřské školy, která se nachází v téže budově. V malém pedagogickém kolektivu (5 pedagogů ZŠ a MŠ) jsou jasně stanoveny kompetence a úkoly. Jedna učitelka je pověřena vedením mateřské školy, zodpovídá za správu majetku a vedení pedagogické dokumentace mateřské školy.

Školní řád postihuje všechny oblasti života školy, je zpracován přehledně a srozumitelně. Informace pedagogům i žákům jsou předávány v denním styku v potřebném rozsahu a včas. Veškerá dokumentace je vzorně vedena v souladu s platnými právními normami a na předepsaných tiskopisech. Osobní data pracovníků i žáků jsou chráněna před zneužitím. Informace rodičům jsou poskytovány běžnými formami – třídní schůzky, žákovské knížky, deničky, individuální konzultace. Obec je informována o činnosti školy prostřednictvím kvalitně zpracované výroční zprávy a při pravidelných akcích školy pro veřejnost.

Organizace školy je funkční, kompetence jsou jasně stanoveny. Škola se prezentuje v obci řadou aktivit, informovanost rodičů i veřejnosti je velmi dobrá. Celkově je oblast organizování hodnocena jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Pracovníci školy mají vytvořeny všechny podmínky pro uplatnění své tvořivosti a iniciativy. Ředitelka školy dlouhodobě pracuje jako obvodní metodička učitelů 1. stupně a má zájem na prohlubování odborných znalostí všech pedagogů. V každodenním styku metodicky pomáhá začínající učitelce. Pohospitační pohovory jsou vedeny snahou zkvalitnit výchovně vzdělávací práci. Všechny nadstandardní iniciativy pracovníků jsou morálně oceňovány a dle možností

finančně ohodnocovány.

Oblast vedení a motivování pracovníků je hodnocena jako vynikající.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka školy má vytvořen funkční systém vnitřní kontroly. V plánu práce jsou uvedeny dlouhodobé kontrolní a hospitační záměry. Frekvence hospitací ve všech složkách výchovně vzdělávací činnosti (základní škola, mateřská škola, školní družina) je přiměřená, hospitační rozborů jsou doložena zápisem. O kontrolách pedagogické dokumentace i provozních záležitostech jsou vedeny zápisy, včetně uvedení závěrů a termínu odstranění závad. Úroveň výsledků učení žáků si ředitelka pravidelně ověřuje zadáváním prověrek a testů. Soustavně je sledována úspěšnost začlenění žáků do 5. ročníku spádové školy v Havířově.

Oblast kontrolní činnosti je hodnocena jako vynikající.

Hodnocení kvality řízení

System řídicí práce je promyšlený, kontrolní a organizační mechanismy jsou funkční a účinné. Celkově je oblast řízení hodnocena jako vynikající.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní družina

Školní družina je při základní škole zřízena teprve od roku 1995. Má jedno oddělení s provozem od 11:35 do 15:00 hodin. K pravidelné docházce je zapsáno 18 žáků 1. – 4. ročníku, čtyři žáci docházejí nepravidelně. Vychovatelka má potřebnou kvalifikaci, 0,57 úvazku vykonává ve školní družině a 0,45 úvazku vyučuje na základní škole výchovy. Školní družina má k dispozici prostornou místnost v přízemí, která je esteticky upravena, rozdělena na část pracovní a relaxační. Nábytek je udržovaný, chybí především relaxační vybavení. Hračky a didaktické pomůcky jsou podle finančních možností průběžně obnovovány a doplňovány. K herním a sportovním činnostem lze využívat tělocvičnu, hřiště i školní zahradu. Vychovatelka spolupracuje se školou na projektovém vyučování. Výtvarné, poznávací a sportovní činnosti jsou motivovány střídáním ročních období, jejich výběr je ovlivněn zájmy žáků. Denní rozvrh družiny je upraven tak, aby zájemci mohli navštěvovat některý ze čtyř zájmových kroužků. Zájem dětí i rodičů o práci školní družiny je značný. Dokumentace školní družiny je vedena přehledně a funkčně v souladu s §9 odst. 1 vyhlášky MŠMT ČR č. 87/92 Sb., o školních družinách a školních klubech. Pitný režim je zajišťován školní jídelnou.

Prostorové i personální podmínky pro práci školní družiny jsou velmi dobré. Činnost družiny má pro děti zajímavou náplň a vhodně doplňuje práci školy. Celkově je práce školní družiny hodnocena jako vynikající.

Mateřská škola

Součástí základní školy je od roku 1993 mateřská škola s počtem dětí 23. V den inspekce bylo přítomno 15 dětí. Výchovně vzdělávací činnost zajišťují dvě učitelky, obě mají odbornou a pedagogickou způsobilost a pracují na plný úvazek. Třídní učitelka je pověřena vedením veškeré pedagogické dokumentace a správou majetku mateřské školy. Veškerá povinná

dokumentace je vedena přehledně a funkčně, rovněž informační systém je účinný.

Je zpracována dlouhodobá koncepce, na kterou navazuje roční plán. Ten je základem pro tvorbu týdenních tematických plánů. Při sestavování těchto plánů čerpají učitelky náměty ze stávajících časově tematických plánů a z aktuální pedagogické literatury. V tomto školním roce využívají prvky projektu Jablíčka roku 2000, který je zaměřen na předškolní děti a staví na spolupráci mateřské školy s rodiči a základní školou. Vzdělávací činnosti jsou plánovány rovnoměrně, je dbáno na diferenciaci úkolů. Plány se zaměřují zejména na řízené činnosti, chybí však nabídka metod a obsahu pro ranní hry, pobyt venku a individuální činnosti. Učitelky si vedou o dětech pedagogickou diagnostiku, procvičují s nimi grafické cviky. V tomto školním roce mají v mateřské škole děti s odloženou školní docházkou, pro tyto děti nejsou zpracovány individuální plány.

Psychohygienické zásady jsou dodržovány, pitný režim je zajišťován pravidelně v průběhu celého dne.

Hospitace byla uskutečněna během dopoledních činností. V mateřské škole je vytvořen dostatečný prostor pro spontánní herní aktivity. Dominantní úloha dětské hry je plně respektována. Ve sledovaných činnostech byly uplatněny prvky tvořivé dramatiky, smyslové výchovy a prožitkového vyučování. V průběhu všech činností byla zaznamenána promyšlená a účinná motivace učitelky. Děti mají během dne dostatek prostoru pro rozvoj komunikace. Pedagogicky podnětné a esteticky upravené prostředí mateřské školy vytváří u dětí pocit jistoty a bezpečí. Příkladná je spolupráce mateřské a základní školy jak v oblasti pedagogické, tak v oblasti kulturní a společenské. Společně se podílejí na řadě akcí – divadelní představení, drakiáda, karneval, radovánky, plavání předškoláků a další.

Kvalita výchovně vzdělávací činnosti v mateřské škole byla posuzována z hlediska všech podmínek a možností mateřské školy vyhovět současným trendům předškolní výchovy. Na základě zjištěných skutečností lze konstatovat, že tato škola poskytuje komplexní péči o děti předškolního věku s důrazem na individuální rozvoj každého dítěte. Personální a materiálně technické podmínky má škola velmi dobré, kvalita výchovně vzdělávací činnosti je hodnocena jako dobrá. Celkově je práce mateřské školy hodnocena jako velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- **Inspekční podkladová dokumentace** – přehled o počtu ročníků a počtu žáků školy, přehled výuky z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících, učební plán školy, hospitační záznamy.
- **Vnitřní dokumentace a materiály školy** – řád školy, rozvrh hodin, plán práce školy, plán práce školní družiny, plány výchovně vzdělávací činnosti mateřské školy, tematické plány učiva, zápisy z kontrolní a hospitační činnosti, dokumentace integrovaných zdravotně postižených žáků, výroční zpráva školy za školní rok 1998/1999
- **Povinná dokumentace školy** podle §38a zákona ČNR č.29/1984 Sb.(školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, povinná dokumentace ve smyslu zákona ČR č.138/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon ČNR č. 76/1978 Sb., o školách a školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.
-
-
-

•

ZÁVĚR

Cílem inspekce bylo posoudit úroveň vzdělávání ve vybraných předmětech a úroveň řízení školy, zahrnující více školních zařízení.

Celkově je škola ve sledovaných oblastech hodnocena jako velmi dobrá.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům využívány efektivně.

Doporučení:

- Nadále věnovat pozornost práci začínající učitelky
- Týdenní plány mateřské školy doplnit o nabídku činností pro ranní hry, ranní cvičení, individuální činnosti, pobyt venku a odpolední činnosti dětí
- Pro děti s odkladem školní docházky, které navštěvují mateřskou školu, vypracovat individuální plány

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Marie Židková	Mgr. Marie Židková, v.r.
Členové týmu	Mgr. Anna Lacková	Mgr. Anna Lacková, v.r.

Ve Frýdku-Místku dne 26. listopadu 1999

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30.11.1999

Razítko

Mgr. Blažena Knyblová

B. Knyblová, v.r.
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	1999-12-21	142 331/99-11140
Zřizovatel	1999-12-17	142 320/99-11083
Rada školy	Není zřízena.	

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.